

allerede nu at burde udtale, at dersom dette ikke bliver Tilfældet, maa jeg til den Tid fraraade at føre Lovforslaget videre.

Mine Grunde for denne Stilling skal jeg kortelig anføre. I Bevillingsretten ligger efter vor som efter enhver fri Forfatning Bærnet for Folkets Frihed; den er ubetinget fastslaaet i vor Grundlovs § 49. Med denne Grundlovsbestemmelse er Theorien om Tilstedeligheden af provisorisk Finantslovgivning absolut uforenelig, og vinder en saadan Theori Hævd i Pragis, har Folket tabt sin Frihed. Repræsentationen har da kun en raadgivende Indflydelse tilbage.

Vedvarende kunde Regeringsmagten ikke trodse Folkets Villie uden Brud paa Bevillingsretten. Skulde det ministerielle Gnevelde indføres, da maatte den ved falske Fortolkninger danne Theori om en Finantslovgivning udenfor og imod Rigsdagen bringes til Anvendelse. Ministeriet begyndte i 1877 med at gennemføre denne „Forstaaelse af Grundloven“, og Forsøget lykkedes desværre altfor godt. Men det tog først for Alvor fat i 1885, og det har nu i 3 Aar ført et Regimente, som om Bevillingsretten aldrig havde eksisteret. Det har regjeret med provisoriske Finantslove, der betegner: „Alt, hvad Ministeriet har forlangt“ — paa Finants- og Tillægsbevillingsforslag, paa Vædringsforslag, trykte og utrykte, kjendte og ukjendte — som en Grændse, der kun kan overskrides ved Udgifter „paa forventet Tillægsbevilling“. Og denne Politikk er ført efter Ministerchefens egne Ord: „indenfor Grundloven“. Eftertrykkeligere og klarere kan det i Handling og Ord ikke lægges det danske Folk paa Sinde: Anerkjender det Ministeriet, anerkjender det dermed Systemet, og underskriver med det samme Bevillingsrettens, hvilket vil sige Folkets grundlovmæssige Friheds, Dødsdom. Ministeriet og Systemet ere Et, og de adskilles ikke derved, at Ministeriet kunde finde paa, hvad ikke er saa unaturligt, at føie Repræsentationen i at tage et Rusterum „paa Lovens Grund“ et Aars Tid eller to, inden det tog fat paa ny. Vilde Ministeriet i Ord og Handling erkjende, at det havde ført de 3 Aars Regimente i en Slags Wildelse og at dets nye Statsret i Virkeligheden er, hvad Alle udenfor Ministeriets Inævre Kredts erkjender den for at være — et klart og utvetydigt Grundlovsbrud, da kunde jeg forstaa, at et haardt krænket, men blødt og godmodigt Folk kunde tænke paa „Forlig“ med dette Ministerium. Men hvor helt anderledes er ikke Stillingen. „I Grundlovens Navn“ fordrer Ministeriet Anerkjendelse af sin nye Statsret. Efter min Opfattelse maa jeg fremdeles fastholde, at hvis Folket ikke vil opgive sig selv, men fortsættende værne sin Ære og Ret i den Grundlovskamp, som Ministeriet saa uberettiget har reist, da er vedvarende Modstand imod dette Ministerium ikke blot den klareste, men den eneste Form, under hvilken Kampen kan føres.

Anerkjender Folkerepræsentationen Ministeriets fortsatte Regimente ved at bevilge det en Finantslov, da giver den med det samme — hvad der end siges — i Gjerningen Anerkjendelsen af Ministeriets nye Statsret.

Følgerne af en saa hdmlygende Udgang af den Folket paatungne Kamp vil ikke blot vise sig paa det politiske og statsretlige Omraade, men de moralske og sociale Virkninger ville heller ikke udeblive. Da jeg derhos usorandret er af den Anskuelse, at et „fredeligt“ Liv under Ydmygelse og Saan ligesaa lidt for et Folk som for det enkelte Mennefte er at foretrække for et virksomt Liv i Kamp for Æren og Retten, og da jeg fremdeles maa hævde, at det er et Folks ubestridelige Pligt og Ret at fordre sig regjeret af et grundlovtro Ministerium samt at det, naar det alvorlig vil, har Øyne til at gennemføre dette Krav, og ved Ministeriets Fald atter tilbageerobre den i 1849 givne, i 1865—66 fra alle Sider anerkjendt hævdede Bevillingsret — saa kan jeg ikke tilraade at føre et Ministerium tilbage „paa Lovens Lov“, der selv er gaaet udenfor. Der bør dette og ethvert saadant Ministerium forblive, indtil det viger, og Folket burde gjøre Statsraadet det klart, at det ikke kan udstede Finantsprovisorier paa forventet Eftergivenesshed fra Folkets Side.